

VINERI • 12 MARTIE 2010 • ANUL LX NR. 11

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Poziții și responsabilități

„În ceea ce tu faci, acolo e și sufletul”

O gală a filmelor despre naționalități

CALENDAR ORTODOX

15 martie, luni – Sf. Mc. Agapie, Plisie și Tirmolau.
16 martie, marți – Sf. Mc. Sabin Egipteanul, Papa și Roman, Cuv. Anin.
17 martie, miercuri – Cuv. Alexie, omul lui Dumnezeu; Sf. Mc. Marin (Denia Canonului cel Mare).
18 martie, joi – Sf. Chiril, Arhiep. Ierusalimului.
19 martie, vineri – Sf. Mc. Hrisant, Daria și Ilaria (Denia Acatistului Născătoarei de Dumnezeu).
20 martie, sâmbătă – Cuv. Mc. uciși în M-reă Sf. Sava cel Sfințit; Sf. Ier. Nichita Mărt. (Pomenirea morților) (Dezlegare la ulei și vin).
22 martie, duminică – Sf. Ier. Iacob Mărt.; Sf. Ier. Toma; Cuv. Serapion (Dezlegare la ulei și vin). Duminica a V-a din Post (a Cuv. Maria Egipteanca).

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„Sala mare a casei de cultură Jókai și în anul acesta s-a dovedit neîncăpătoare. Oaspeții veniți din trei județe – Bichiș, Bihor și Csongrád – acum s-au bucurat de un program literar mai variat și mai bine selecționat decât în anul trecut. De data aceasta, în cadrul programului s-a distins învățătorul Ioan Ruja din Micherechi cu cântece populare românești; Hortenzia Olah, elevă la liceul Nicolae Bălcescu din Jula a dat dovadă de aptitudini promițătoare în recitări de poezii și interpretarea cântecelor populare românești; Maria Tulcan, elevă tot la acest liceu, a obținut succese cu cântece populare maghiare și românești. S-au distins încă cu declamări în limba maghiară și română elevii și elevele: Viorica Oros (a declamat frumos balada Miorița însă, din păcate, muzica care a acompaniat textul n-a fost aleasă cu pricepere), Eva Dulău și Ioan Juhász.” (Balul românesc la Jula, autor: V. Roxin, Foaia Noastră, nr. 6, 15 martie 1970, pag. 7)

Acum 30 de ani

„Omului îi face plăcere să facă azi o plimbare pe străzile din Micherechi. Când se imprimăvărează și razele soarelui încălzesc mai des solul, adeseori – ca un vechi obicei – vârstnicii, pensionarii se adună pe câte-o laviță din fața casei, își schimbă părerile despre mersul lucrărilor din cooperativă și din »folii«, despre viața de azi și de cea din trecut, despre tinerețe, bătrânețe și tineretul de azi. (...) Printre acești vârstnici, cu mare experiență de viață, dar obosiți de truda anilor, îl zăresc adeseori pe bace Florea Gurzău, care a avut o viață plină de încercări și greutăți. Bace Flore e cinstit de întreaga comunitate a localității nu numai datorită stilului narativ excelent cu care povestește întâmplările din viața sa, ci și mai mult pentru eroismul intransigență și omenia care se desprinde din povestirile sale.” (De vorbă cu Florea Gurzău, Amintiri și evocări, autor: I. Sz. Kiss, Foaia Noastră nr. 11, 16 martie 1980, pag. 7)

Acum 5 ani

„Până acum, dacă elevii au obținut nota cinci la bacalaureat, aceasta a fost echivalentă cu atestatul de limbă de grad superior. Iar nota mijlocie cu atestatul de grad mijlociu. Acum este mult mai greu. Atestatul de grad mediu se poate obține numai dacă elevul la proba de limbă și literatura română obține un procentaj de 80%. Iar alături de aceasta, trebuie să aleargă încă două discipline la bac.” (Prin labirintul noului tip de bacalaureat, autor: Toma Iova, Foaia românească nr. 11, 18 martie 2005, pag. 11)

Budapesta

Miniștrii afacerilor
externe român și ungar
s-au întâlnit
la Budapesta

Ministrul Afacerilor Externe din România Teodor Baconschi a avut la 25 februarie o întrevedere cu omologul său ungar Péter Balázs, în marja participării delegației conduse de premierul României la Summit-ul V4+ privind securitatea energetică și Summit-ul Dunării de la Budapesta, din perioada 24–25 februarie 2010.

După cum se arată în comunicatul MAE, cele două părți au subliniat importanța organizării celor două reuniuni la nivel înalt care au marcat evoluții importante în planul consolidării unei poziții comune și identificării unor proiecte concrete privind securitatea energetică și dezvoltarea regiunii dunărene.

Ministrul Baconschi a arătat că în perioada președinției ungare a UE se vor lua decizii importante pentru România în ceea ce privește extinderea spațiului Schengen și adoptarea Strategiei UE pentru regiunea Dunării. În context, s-a convenit intensificarea dialogului bilateral pentru pregătirea și concretizarea acestor obiective.

Cei doi demnitari au avut un schimb de vederi pe temele de actualitate ale agendei europene – Parteneriatul Estic, situația din Republica Moldova, Ucraina, fiind evidențiată apropierea pozițiilor României și Republicii Ungare pe majoritatea subiectelor menționate.

Ministrul român al afacerilor externe a prezentat decizia României privind participarea la proiectul american al scutului antirachetă și a subliniat caracterul defensiv al sistemului. Miniștrii au evidențiat viziunea comună asupra Noului concept strategic al NATO.

Cei doi demnitari au apreciat calitatea și substanța parteneriatului strategic româno-ungar și au salutat aniversarea, în acest an, a 90 de ani de relații diplomatice bilaterale.

R.P.

Bătația

Expiră
mandatul
directorului

În vara aceasta va expira mandatul directoarei Școlii generale românești „Lucian Magdu” din Bătația. Postul de director este ocupat de aproape cinci ani de profesoara Iulia Olteanu din Jula. Consiliul Local din Bătația a decis recent să publice concursul pentru postul de director pentru următorii cinci ani. Cu amănunte despre condițiile concursului vom reveni.

R.P.

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

Telefonul redacției:
66/463-152

Poza săptămânii

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Bal de binefacere la școala românească din Jula (Rita Pătcăș)

O gală a filmelor despre naționalități

În ziua de 4 martie, la cinematograful Uránia din Budapesta a avut loc cea de-a șasea ediție a Festivalului de Film al Naționalităților din Ungaria. Gazda din acest an a fost redacția emisiunii în limba română „Ecranul nostru”, iar printre parteneri s-a aflat și Institutul Cultural Român de la Budapesta.

Festivalul se organizează la fiecare doi ani, anul acesta înregistrându-se un record cu cele 65 de producții intrate în concurs. La această ediție, juriul a fost format din *Almási Tamás*, profesor docent la Facultatea de teatru și artă cinematografică, *Born Ádám*, regizor la Televiziunea Maghiară și *Brîndușa Armanca*, director al Institutului Cultural Român de la Budapesta.

Din cele 65 de producții, juriul a selectat 19, printre care s-au numărat și filmele realizate de redactorii emisiunii noastre de la Televiziunea Maghiară. Astfel, s-au calificat în finale filmele „Evadarea Nadiei Comănești” – reporter *Tiberiu Boca*, „Case care povestesc” realizat după un scenariu de *dr. Maria Berényi* și având ca redactor pe *Tiberiu Boca*. Au fost prezentate în afara concursului „La câțiva pași de Tărâmul lui Dumnezeu”, reporter: *Tiberiu Boca*, „Corul Ortodox Sfântul Dumitru”, reporter: *Aurel Becan*, „Vecherch”, ultimele zile ale unei comunități” de *Ștefan Crâ-*

sta și „Helmuth Duckadam, portarul-minune” în regia și redactarea lui *Tiberiu Boca*.

În cadrul unei mese rotunde în care juriul a evaluat producțiile, *Born Ádám* a arătat că este demnă de respect munca ce se află în culisele celor 65 de filme, mai ales că este conștient de condițiile în care se lucrează la televiziunea națională. Președintele juriului *Almási Tamás* a subliniat că o mare parte din filme se adresează unui public foarte restrâns și așa cum a evidențiat și *dr. Brîndușa Armanca*, redactorul trebuie să-și pună mereu întrebarea dacă tema este de interes și pentru majoritate.

Born Ádám a adus în lumina reflectorului și o altă problemă: aceea că în televiziunea națională maghiară ar fi nevoie de mai multă flexibilitate ca cele mai reușite producții să pătrundă și în programele adresate majorității. A continuat spunând că este nevoie de un dialog și o cooperare între departamente. Redactorul șef al emisiunii „Roma magazin” a mulțumit pentru prezentarea situației, dar a adăugat că la fiecare ediție a festivalului se vorbește despre probleme, se visează la rezolvarea lor, dar nu se depășește starea aceasta, ușa rămânând în continuare închisă în fața redacțiilor emisiunilor pentru minorități.

Continuând cu evaluarea

producțiilor, *Almási Tamás* a apreciat în mod deosebit filmul despre *Nadia Comănești*, spunând că e un exemplu cum o temă trăiește peste ani, iar filmul este palpitant. *Born Ádám* a subliniat profesionalismul cu care a fost realizat filmul „Case care povestesc”.

În cadrul festivității de premiere care a urmat, președintele juriului, *Almási Tamás*, a arătat: „Minoritățile trăiesc lângă noi, iar noi nu luăm seama de ele, și ele nu se supără pe noi”. Președintele a arătat că mare parte din filmele prezentate se referă la rănille trecutului, dar în Bazinul Carpatic fiecare popor se află atât în postura de victimă, cât și în rolul agresorului. A mai adăugat că aceste filme nu trădează deloc situația grea în care se află redacțiile lor de lucru.

Festivitatea de premiere a început cu premiul special oferit de ICR Budapesta redactoarei germane *Monika Ambach* pentru producția „Lucruri mici șvabești”. Premiul special din partea ombudsmanului pentru minorități *Kállai Ernő* a fost acordat regizoarei slovace *Antala Zsuzsanna* pentru „Reînțoarcearea”.

Premiul III a fost acordat lui *Daróczy János* pentru producția „De la Tatárszentgyörgy până la Tatárszentgyörgy”.

(Continuare în pag. a 5-a)

EDITORIAL

Poziții și responsabilități

Se pare că cel mai râvnit loc de muncă de la noi este postul de director al Centrului de Documentare și Informare al AȚRU. După primul anunț din toamna anului trecut s-au înscris la concurs trei persoane, iar la cel din februarie anul acesta deja cinci persoane, dar Adunarea Generală a AȚRU nici la ședința din vinerea trecută nu a reușit să aleagă noul director. Deci, concursul pentru ocuparea acestui post va fi lansat din nou, și pentru a treia oară. Cândva. După unele zvonuri, s-ar putea ca numai după alegerile din toamnă. Ideea are și o oarecare logică, pentru că se pare că Adunarea Generală de acum nu prea e în stare să decidă despre asta. Probabil pentru că actuala conducere a AȚRU consideră că acest post ar trebui să fie ocupat de un director-marionetă, care să execute numai ce i se cere „de sus” și, dacă se poate, să nu aibă nici o idee personală, nici o inițiativă serioasă. Și mai ales să nu fie „prea român”.

De remarcat este și faptul că după cunoașterea listei actualilor candidați, mulți s-au scandalizat: cum își permit unii, veniți din România, să candideze la șefia unei instituții românești „de-a noastre”? Pentru că dintre cei cinci candidați, trei nu s-au născut în Ungaria și nu au copilărit la Micherechi sau Chitighaz. Frica noastră, a celor care ne-am născut în Ungaria, față de românii din România continuă și se intensifică. Greu ne vine să înțelegem că lumea s-a schimbat și nu mai este dreptul individual al nimănui să obțină un loc de muncă numai pentru că el s-a născut român sau sârb sau orice. Nu prin aceea ne apărăm instituțiile dacă îi eliminăm pe românii din România, ci prin specialiști bine pregătiți. Din orice relație româno-română noi nu avem decât de câștigat. Când e vorba să ocupi o funcție, important nu aceea este unde te-ai născut, ci cât ești de pregătit, cum poți să faci față cerințelor, cât ești de competitiv. Nu de aceea considerăm important să scriem acum despre acest lucru pentru că am fi atât de naivi ca să credem că actuala conducere a AȚRU este preocupată de astfel de lucruri, ci pentru că în aceste săptămâni sunt lansate mai multe concursuri pentru posturi de directori sau conducători la instituții românești.

În aceste zile s-a lansat concursul pentru ocuparea postului de director la școala românească din Chitighaz și la cea din Bătania, precum și pentru postul de conducător al Catedrei de română de la Universitatea din Seghedin. La nici unul dintre concursuri nu este condiție cetățenia maghiară, deci, practic poate concura oricine dacă corespunde cerințelor de specialitate. Și numai asta este important. De ce ne-ar interesa unde s-a născut sau unde a copilărit viitorul director, dacă este un bun specialist, un bun conducător de instituție. Ar trebui să ne deranjeze mult mai mult că în unele școli sau instituții așa-zis românești avem directori care vorbesc limba română la nivelul unui copil de grădiniță. Sau nici măcar.

Sigur că nici simplul fapt că te-ai născut în România nu este un „pașaport” automat la șefia unei instituții românești de pe la noi. Cunoaștem cu toții persoane venite din România, care până când au reușit să se integreze au beneficiat de comunitatea românească, iar după aceea s-au făcut mai unguri decât ungurii. Orice comisie care este responsabilă pentru alegerea unui conducător la o școală sau o instituție românească trebuie să fie conștientă de miza care e pusă în joc: persoana respectivă nu se reprezintă numai pe sine, ci pe toată instituția și, în direct, pe toată comunitatea românească. Deci, să alegem cu responsabilitate și nu după micile noastre interese cotidiene!

Eva Iova

Pe scurt...

SECURITATE EUROPEANĂ

În zona de acțiune a Inspectoratului de Poliție al Județului Csongrad au început probele în programul de citire a cardurilor bancare. La ședința de bilanț pentru anul 2009, comandantul poliției județului Csongrad, dr. Lukács János, a spus că sunt în curs de desfășurare pregătirile pentru a asigura, pe drumurile publice din Ungaria, posibilitatea ca cetățenii străini să își achite amenzile pe loc cu cardul bancar, sau în cazul refuzului de plată să li se rețină pașaportul – program realizat cu suport german. De asemenea, a fost finalizat planul de măsuri al organelor de frontieră în vederea aderării României la spațiul Schengen la 1 martie 2010, moment din care va înceta controlul la graniță, dar se vor menține organele de asigurare a securității și pentru prevenirea imigrației ilegale, informează Ericinfo.eu.

FESTIVALUL DE PRIMĂVARĂ DIN BUDAPESTA

De la prima ediție, care a avut loc în anul 1981, Festivalul de Primăvară de la Budapesta este considerat cel mai mare festival din Ungaria. Anul acesta, festivalul se va desfășura în perioada 19 martie–5 aprilie. Manifestările culturale cuprinse în program se vor desfășura în 50–60 de locații din Budapesta, unde aproximativ 200 de evenimente așteaptă publicul și turiștii maghiari și străini.

SEARĂ DE MUZICĂ RUSĂ, LA FILARMONICA DIN ARAD

Elogiile cu care îl întâmpină publicul și cronicarii certifică valoarea unui muzician al acestui secol. Mischa Katz a studiat violoncelul cu Mstislav Rostropovici, iar dirijatul cu Leonid Katz și Leonard Bernstein. Vine pentru prima oară la Arad însoțit de Alina Bercu, o tânără pianistă româncă, aclamată pe scene internaționale. Semnează împreună o senzațională seară de muzică rusă, țesută din Concertul nr.2 pentru pian și orchestră în do minor de Serghei Rahmaninov și scenele și dansurile Suitei de balet Lacul lebedelor de Piotr Ilici Ceaikovski. Evenimentul se va desfășura joi, 18 martie, de la ora 19.00, în sala mare a Palatului Cultural.

Cu instrumentele media împotriva discriminării

În cursul zilei de 25 februarie, la Centrul de Documentare și Informare al Consiliului Europei din clădirea Parlamentului ungar a avut loc o conferință de presă referitoare la campania „Angajează-te și tu împotriva discriminării”. Consiliul Europei a pornit această campanie începând din anul 2008 cu scopul de a sprijini media pentru a juca un rol constructiv în noul mediu european ce se lărgeste permanent și care din punct de vedere cultural este tot mai diversificat. Această campanie și-a trasat ca țeluri:

– încurajarea mediei să se ocupe de mecanismele discriminării și antidiscriminării

– specialiștii mass-media să fie mai bine pregătiți pentru munca desfășurată într-un mediu european multicultural,

– prin asigurarea unui fond minoritar, specialiștii trebuie ajutați să pătrundă în fiecare ramură a mass-mediei.

Campania își îndreaptă atenția mai ales spre aspectele ce rezultă din pozițiile rasiste și prejudecățile care generează discriminarea. Reynald Blion, manager media a arătat că rolul mediei este foarte important pentru ca oamenii să trăiască în pace unii lângă alții în această mare diversitate care o

reprezintă Europa. S-a discutat și despre codexul etic și introducerea termenilor de discriminare și antidiscriminare, arătând că în câteva țări figurează în codex termenul de discriminare, dar nu se ocupă îndeaproape de acesta. Reynald Blion a dat ca exemplu programul pornit în cadrul campaniei în anul trecut în Serbia, la care au participat 40 de ziaristi din diferite țări, care au lucrat în grupe de 2–3 persoane și care au avut ocazia să-și împărtășească din experiența lor. În continuare au luat parte la discuție și participanții la conferința de presă, prilej cu care Ștefan Frățean, consilier la Departamentul pentru Minorități Naționale și Etnice a atras atenția că este foarte important ca minoritățile să aibă programe în limba maternă, dar în peisajul de astăzi din Ungaria e nevoie în fiecare zi de eforturi pentru menținerea drepturilor media.

Redactorul șef al emisiunii Roma Magazin de la Televiziunea Maghiară a afirmat că este interesant materialul prezentat despre campanie, dar pentru Ungaria și Europa de Est este prea puțin, dacă ne gândim că rasismul poate fi palpat zilnic și văzând și situația din Europa comparativ cu Statele Unite. Reynald Blion a menționat

că în Statele Unite se cunoaște o discriminare pozitivă a comunității negrilor, stabilindu-se procentajul în care să facă parte din media, dar în sectorul industriei mass-media statul nu a reușit să intervină datorită faptului că este privatizat. În Europa un exemplu pozitiv în acest sens îl reprezintă BBC, în Anglia, care în anul 2000 și-a propus ca în procent de 12% să fie reprezentate minoritățile în poziții de conducere, adăugând că în fapt au reușit numai 7%.

S-a arătat că nu e vorba numai de poziții și locuri de muncă, dar dacă un lucrător cu trecut într-o minoritate nu e în poziția să decidă nu poate nici influența ca o anumită emisiune să fie difuzată pe post. Carole Reich, coordonator al campaniei a adăugat că este important ca și în industria mass-media să pătrundă membrii care să reprezinte minoritățile, arătând că pe de o parte trebuie tratate discriminările apărute, iar pe de altă parte trebuie prevenite acestea.

Această conferință de presă este de actualitate și pentru că în acest an va demara în cadrul campaniei un program la nivel internațional, care va viza România, Grecia, Turcia și Ungaria.

Gabriela Enea Elekes

Senatul României ar putea avea o Comisie pentru relațiile cu românii de pretutindeni

Senatorii PD-L Gheorghe Bîrlea și Viorel Badea au propus înființarea unei comisii permanente a Senatului pentru relațiile cu românii de pretutindeni, transmite Agerpres preluat de Romanian Global News.

Comisia va monitoriza respectarea și protecția drepturilor românilor de pretutindeni, conform convențiilor, tratatelor și acordurilor în vigoare, va menține un dialog permanent cu comisiile similare ale parlamentelor altor state și alte organisme parlamentare internaționale și va audia persoanele propuse pentru a fi numite în funcții de conducere în instituțiile care se ocupă de românii din străinătate, urmând a da un aviz consultativ.

Comisia va sprijini activitățile Diasporei românești, în scopul păstrării, afirmării și promovării identității culturale, lingvistice și religioase, în conformitate cu legislația României, inclusiv normele europene și internaționale în materie.

Comisia va asigura un dialog continuu cu românii din afara granițelor, în vederea soluționării problemelor cu care se confruntă aceștia. Inițiativa ar putea deveni realitate după ce, potrivit lui Viorel Badea, senator pentru românii din Europa și Asia, propunerea a fost aprobată în cadrul grupului parlamentar al PD-L din Senat și urmează să fie trimisă la Biroul Permanent al Senatului.

E.I.

FUEN, la al 55-lea congres

Uniunea Federală a Naționalităților din Europa își va organiza congresul anual pentru a 55-a oară. În perioada 12–15 mai, la Ljubljana, va avea loc întâlnirea naționalităților europene, congresul din acest an fiind organizat, alături de prezidiul FUEN, și de către Consiliul Slovenilor Carintieni și minoritatea germană din Slovenia.

Membrii FUEN din Europa, printre care se află și delegații Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, vor dezbate drepturile fundamentale la participarea în politică, continuând tema de la congresul jubiliar din Bruxelles din anul trecut.

Înregistrările pentru cel de-al 55-lea congres FUEN Ljubljana se vor face până în 31 martie.

R.P.

„O voce românească”

<http://roman.radio.hu>

Eminescu și Todorescu, evocați la Budapesta

Vineri, 26 februarie, Societatea Culturală a Românilor din Budapesta și Autoguvernarea Românească din sectorul II al Capitalei au organizat un cinaclu omagial cu prilejul împlinirii a 160 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu și 90 de ani de la moartea bibliofilului Dr. Iuliu Todorescu.

Dr. Maria Berényi a prezentat personalitatea bibliofilului Iuliu Todorescu născut la Budapesta într-o familie de origine românească la 16 august 1866. Acesta a studiat la Budapesta, iar în 1892 și-a luat doctoratul în drept. A trăit ca jurist timp îndelungat la Paris, a călătorit mult prin Europa și a ajuns în Africa, dar asta nu l-a îndepărtat de propriul său neam. S-a dedicat pasiunii de colecționar de cărți vechi, manuscrise, tipărituri vechi, fiind călăuzit de principiul că orice fițuică de document trebuie să fie salvată de la iminenta distrugere. Acestei pasiuni i s-a devotat timp de aproape 30 de ani. Îndeosebi l-au interesat cărțile tipărite în românește sau cele în limba maghiară, cărțile rare care au fost tipărite pe teritoriul Ungariei Mari. Munca grea și migăloasă a celor 30 de ani a creat această colecție de cărți vechi care este unică între colecțiile din Ungaria. După moartea sa la 27 noiembrie 1919, întreaga colecție a fost donată Bibliotecii Széchényi de către văduva lui. Totodată a donat și 10.000 de coroane pentru mărirea fondului bibliotecii. Ca un

semn de recunoștință pentru acest gest, post mortem Todorescu a devenit directorul onorific al Muzeului Național Maghiar. Este demn de menționat că în fondul lui Todorescu, donat bibliotecii Széchényi, se găsesc circa 30 de volume de carte românească vechi și multe cărți apărute în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Cea mai veche tipăritură a colecției este „Liturghierul slavo-român”, imprimat de călugărul Macarie la Târgoviște, în 1508. Cele mai multe tipărituri provin din secolul al XVII-lea, începând cu „Evanghelia cu învățătură” – Alba Iulia 1641, „Noul Testament sau Împăcarea” – Alba Iulia 1648. Una dintre cele mai valoroase este „Cazania”, tipărită la Iași prin grija mitropolitului Varlaam în 1643.

În continuarea cinaclului a fost prezentat Mihai Eminescu, adolescentul care după moartea mento-

rului său Aron Pumnul, a părăsit Cernăuțiul și a pornit pe jos la Blaj – la „Roma Mică” – pentru a-și continua studiile. A fost prezentat acel Eminescu tânăr și frământat care a intrat ca sufleur și copist de roluri în trupa lui Iorgu Caragiale, apoi în cea a lui Mihai Pascaly, iar apoi la Teatrul Național unde îl cunoaște pe Ion Luca Caragiale. Au fost recitate poeziile scrise de poet în tinerețe și au fost citite din memoriile Aureliei Goga, mama poetului Octavian Goga și I.L. Caragiale așa cum l-au văzut ei pe marele poet național de mai târziu.

Seara literară a decurs într-o atmosferă încărcată de spiritul românesc așa cum de altfel s-au obișnuit cei care participă la seratele organizate de Societatea Culturală a Românilor din Budapesta.

Gabriela Enea Elekes

Pe scurt...

JULA

La 12 martie, școala generală românească va avea ca oaspeți un grup de inspectori școlari din județul Sălaj, care vor urmări două ore deschise de limba română și cultură și civilizație românească, după care cadrele didactice și inspectorii vor dezbate în ședință problema învățământului românesc. Inspectorii vor fi însoțiți de consulul general al României la Jula, Ioan Fodoreanu.

POCEI

Autoguvernarea Românească din Pocei organizează pe 19 martie o nouă ediție a Cupei memoriale „Ioan Tanaszi”. Întrecerea sportivă va avea loc în sala de sport a școlii generale din Pocei, unde sunt așteptați tineri fotbaliști de la toate școlile din Ungaria în care se învață limba română.

JULA

Precum florile înfloresc primăvara, așa și viața culturală a orașului Jula prinde viață în cadrul Festivalului Primăverii. Turiștii însetați de cultură sunt așteptați la expoziții, concerte, spectacole, etc. Anul acesta, aflat la cea de-a V-a ediție, Festivalul Primăverii din Jula, se desfășoară între 15 martie–15 aprilie. Premiera festivalului invită publicul la Casa de cultură din Jula, la un concert simfonic, cu ocazia Bicentenarului Erkel, pe 15 martie, de la ora 17.00. Programul întregului festival poate fi găsit pe adresa: www.gyula.hu.

SEGHEdin

În orașul de pe Tisa se va organiza, în perioada 23–28 martie, cea de-a IV-a ediție a Concursului Internațional de Pian Béla Bartók. În competiție s-au înscris 27 de concurenți din România, Slovacia, Chile, Italia, China, Japonia, Serbia și Ungaria. Evenimentul va avea loc în Sala de Concerte Fricsey Ferenc a Facultății de Muzică din cadrul Universității de Științe (Seghedin, B-dul Tisza Lajos nr. 79–81). Concursul va fi organizat în trei runde. Spectacolul de gală va avea loc în castelul Nako din Sannicolau Mare. Câștigătorul competiției va primi o pianină Kawai.

O gală a filmelor despre naționalități

(Urmare din pag. a 3-a)

Regizorul filmului a oferit suma de bani primită cu acest prilej familiei Csorba, care anul trecut au

fost victimele (tatăl și unul din copii) unui atac al forțelor extremiste din Ungaria.

Premiul II a fost câștigat de

Dömötör Péter cu filmul „Ábel în Dobritân”, iar premiul I în acest an a fost acordat lui Dömötör Péter și Horváth Éva pentru filmul „Soarele și luna”.

În cadrul festivității, după înmânarea premiilor, Echipa păstrătorilor de tradiții „Gh. Nistor” din Micherechi a încântat publicul cu frumoasele dansuri populare românești din satul lor.

Este neapărat de remarcant faptul că pentru prima dată în istoricul de aproape un deceniu al festivalului, filmele din concurs s-au rulat timp de opt ore cu sală plină, de asemenea și față de filmele redacției românești de la Televiziunea Maghiară și ale Studioului Regional Timișoara din cadrul Televiziunii Române s-a manifestat un interes deosebit.

La încheierea programului, redacția „Ecranul nostru” a predat ștacheta de organizare redacției sârbești.

G.E.E.

Moderatoarea festivalului de filme, profesoara Ildikó Pilan din Jula, organizatorul Tiberiu Boca, șeful Redacției Românești și Judit Klein, șefa Redacției Emisiunilor pentru Minorități din cadrul Televiziunii Maghiare

Dumnezeu poruncește tuturor oamenilor...

În timp ce scriu aceste rânduri sunt cuprins de un sentiment de emoție. Sunt conștient că acest articol ar putea face mai mult decât să umple un loc în revista aceasta. Asta și doresc. Aș vrea să umple un gol în inimile cititorilor. Să dea un răspuns. Să dea curaj. Să deschidă sufletele multora pentru a pune preț pe lucruri „uite, în praf”.

Trăim într-o lume preocupată de noi înșine și asta ne ia tot timpul. Criza noastră economică, locul nostru de muncă, familia noastră, business-urile noastre, planurile noastre, viața noastră ș.a.m.d. Lupăm într-una cu acest val ce întrece puterile și capacitățile noastre. Suntem mereu depășiți de probleme. În iureșul de activități ce ne cuprind și ne înconjoară, Dumnezeu vrea să auzim vocea Lui. Dar oare nu este acesta ultimul lucru pe care-l auzim, sau

tră ar aduce numai binecuvântare, mântuire și schimbarea în bine a multor lucruri și situații în care ne aflăm. Noi ne-am obișnuit cu gândul că „Dumnezeu este o problemă bisericească” și prin asta fără să ne dăm seama vrem să-L limităm la patru pereți, la o clădire. Dumnezeu are însă rezolvare la situația noastră! Rezolvarea stă în cunoașterea și împlinirea poruncilor Lui.

În Fapte 17:30: „Dumnezeu... poruncește acum tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască.” V-ați gândit vreodată cum ar putea arăta o localitate sau o țară care ar asculta în întregime de această poruncă a Lui Dumnezeu și s-ar pocăi de păcatele ei? Ce rezultate ar avea acea comunitate sau națiune care și-ar stabili ca scop principal „pocăința în masă”, pocăința la nivel înalt? Un lucru sunt con-

spitalele ar rămâne goale, pământul și-ar da rodul cum nu am putea crede, dăunătorii din culturi ar dispărea, siguranța pe străzi ar fi sută la sută, peste firmele și afacerile noastre ar domni prosperitatea, ar dis-

data aceasta când mesajul din partea Domnului a fost transmis atât în limba maghiară cât și în limba română. Motoul acestei evanghelizări a fost: „Fă să se știe astăzi că Tu ești Dumnezeu” (1 Împărați

Duminică seara ne-am bucurat să-l avem în mijlocul nostru pe domnul consul general Ioan Fodoreanu care și-a exprimat în câteva cuvinte crezul în Dumnezeu și aprecierea față de astfel de întâl-

care ne preocupă? Oare chiar avem nevoie de El? Chiar vrem să se implice în viețile noastre? Ne-ar conveni să intre în viețile noastre și să întoarcă toate lucrurile cu susul în jos? De ce am putea crede că ne-ar fi mai rău?... El este Dumnezeu. Implicarea și prezenta Lui în viața noas-

vins: nimeni nu și-ar mai dori să iasă de sub această stare și proces al pocăinței. Dumnezeu ar revărsa milă și îndurare, prosperitate și fericire, mântuire și binecuvântare din belșug peste națiunea aceea. Criza economică ar deveni doar istorie, închisorile s-ar desființa una câte una,

pare specula și corupția, nu ar mai exista oameni distruși de viciul alcoolului, drogurilor, tutunului, prostituției, iar sărăcia ar dispărea. Ne dăm noi seama că toate aceste lucruri ni le promite Dumnezeu? Mulți nu știu asta. Nu uitați, diavolul vrea să țină oamenii în necunoaștere. Dar voi, cel puțin de acum înainte o să știți pentru că de acum cunoașteți adevărul, iar Isus spunea în Ioan 8:32 „veți cunoaște adevărul și adevărul vă va face slobodi.”

Când Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi organizează campanii de evanghelizare (ca și în perioada 18-21 februarie) are ca scop principal conștientizarea oamenilor de adevărul biblic în ce privește pocăința.

Așa s-a întâmplat și de

18:36). Alături de pastorii slujitori: *Durkó Albert, D. Nagy Tamás, Adi Mocan și Liviu Trifa* au fost și grupul Evanghelic din Oradea, sora *Dana Lăcătușu* din Reșița și grupul de tineri de la biserica penticostală din Gurahonț, care prin cântările lor au creat o atmosferă de închinare.

niri, unde oamenii sunt îndemnați la a se apropia de Dumnezeu.

Pentru toate Numele Domnului să fie binecuvântat și slava să fie numai a Lui. Închei cu un verset din Eclesiastul 11:1: „*Aruncați pâinea pe ape și după multă vreme o vei găsi iarăși*”.
Dorin Gavra

Conferința națională a bisericilor baptiste din România

Consiliul Uniunii Baptiste a hotărât convocarea Conferinței Naționale a Uniunii Bisericilor Creștine Baptiste din România la data de 25-26 martie 2010 la Biserica Creștină Baptistă din Curtici, str. Horea nr. 26.

Delegații bisericilor baptiste din România se întâlnesc în fiecare an la Conferința Națională pentru rugăciune, studierea Cuvântului, părtășie, evaluare, strategie, precum și pentru a lua decizii statutare cu privire la lucrarea Evangheliei în Cultul Baptist.

Conferința Națională din acest an va avea ca temă: Mărturia baptistă prin slujirea aproapelui. „*Ferice de cei milostivi căci ei vor avea parte de milă*.” (Matei 5:7) Ne rugăm ca această adunare sfântă să ofere tuturor delegaților ocazia de a se zidi sufletește și de a se înflăcăra pentru lucrarea de slujire, de misiune și de evanghelizare pe care Dumnezeu a încredințat-o bisericii.

Conștienți că lucrarea lui Dumnezeu nu se poate înfăptui prin putere omenească, ci doar prin puterea Sa, vă îndemnăm la post și rugăciune pentru bunul mers al lucrării din țara noastră.

„De astăzi vreau să-l slujesc pe Dumnezeu”

Seri duhovnicești la Oastea Domnului din Micherechi

Între 5-7 martie, la Adu-narea Oastea Domnului din Micherechi s-au desfășurat seri de evanghelizare. Prima seară, vineri, a participat Preasfințitul Părinte Episcop Siluan împreună cu părintele Ioan Bun și cu părintele consilier economic Teodor Marc. Cu această ocazie, Preasfinția Sa ne-a vorbit despre persoana, rolul și importanța covârșitoare a Maicii Domnului în biserica ortodoxă. Am primit și noi tinerii un îndemn de la Preasfinția Sa să cinștim mamele noastre ca pe Maica Sfântă Pururea Fecioară. Din păcate, nu la toate cultele se cinstește Maica Sfântă, femeia care l-a născut pe Mântuitorul nostru

programul copiilor. În a doua și a treia seară au participat credincioși veniți din localitatea Bucium din România. Fratele Ioan Danciu ne-a povestit o întâmplare care s-a petrecut în China, despre un credin-

tem mai buni noi ca alții? Nu este nici un om neprihănit, toți am păcătuit, suntem lipsiți de Împărăția lui Dumnezeu. A doua întâmplare a fratelui a fost o pildă despre un copil de patru ani, care s-a rătăcit în oraș. Oamenii care l-au întâmpinat pe copil, l-au întrebat unde stă, iar el a răspuns: „La colțul străzii unde este o cruce”. Așa vom ajunge și noi acasă, dacă vom căuta crucea lui Hristos. Fratele Ovidiu Ciorte ne-a pus întrebarea: noi ce creștini suntem? Nu putem sluji în același timp și lui Dumnezeu, și lui Mamona! Toți credem în Dumnezeu, dar câți ascultăm de El? Dumnezeu nu se lasă ca să fie batjocorit! Caută-l pe Dumnezeu câtă vreme este aproape! Două căi sunt: una este strâmtă, iar cealaltă e largă. Noi alegem pe care drum vom merge... Ce atitudine vom lua față de Dumnezeu?

Fratele Vasile Danciu ne-a atras atenția despre ce va fi cu noi la judecată?! Pe Dumnezeu nu-l va interesa la care biserică am luat parte. Va fi oare nu-

mele nostru în cartea vieții? Cine poate intra prin poarta cerului? Copiii lui Dumnezeu!! Credința fără fapte e moarte! Trăim într-o lume foarte rea, când copiii nu-și mai respectă părinții. Nu au frică de

morții! Dumnezeu să ne ajute să fim împreună la masă cu Avraam, Isac și Iacov! Doamne ajută-ne ca să putem zice: „Eu și casa mea vom sluji numai ție!”

Subiectul fratelui Dan Pavel a fost trăirea ultimilor zile din lumea aceasta. Oamenii de azi se depărtează de Dumnezeu, se rușinează de El, trăiesc așa cum vor ei, nu mai ascultă de poruncile Lui. Dumnezeu întotdeauna se ține de cuvânt, la El este DA și Amin, ce a zis aceea va și fi. El este drept și sfânt. Numai la El putem găsi milă. Ce putem face să fim plăcuți lui Dumnezeu? Trebuie să ne schimbăm viața, inima, mintea și să primim la crucea lui Hristos.

Isus Hristos. Părintele Ioan Bun a vorbit despre importanța Sfintei Cruci în viața creștinului ortodox, în contextul cinstirii peste puțină vreme a Duminicii Sfintei Cruci. Tot în seara aceasta, o adevărată bucurie pentru credincioși a fost

cios, care a avut încredere în Dumnezeu și nu a dus niciodată lipsă de nimic. Oare noi, cei care ne numim copiii lui Dumnezeu, când i-am mulțumit ultima dată pentru sănătate, pentru toate darurile pe care le-am primit de la El? Sun-

Dumnezeu. El ne-a creat să-L slujim, să-L dăm inima noastră. Azi suntem aici pe pământ, mâine nu. Nu putem porunci noi

Dumnezeu să ne ajute ca să putem zice cu toții: „De astăzi vreau să-l slujesc pe Dumnezeu!”

Ana Ruja, Micherechi

„Să nu faci nici o faptă, a cărei amintire te-ar putea face vreodată să roșești”

Scrisoare adresată de Alexandru Vlahuță fiicei sale Margareta când aceasta a împlinit 17 ani...

Să trăiești, Mimilică dragă, și să fii bună, – să fii bună pentru ca să poți fi fericită. Cei răi nu pot fi fericiți. Ei pot avea satisfacții, plăceri, noroc chiar, dar fericire nu. Nu, pentru că, mai întâi cei răi nu pot fi iubiți, și-al doilea... al doilea... de! Norocul și celelalte „pere mălăiețe” care se aseamănă cu el vin de-afară, de la oameni, de la împrejurări, asupra cărora n-ai nici o stăpânire și nici o putere, pe când fericirea, adevărata fericire în tine răsare și-n tine-nfloarește și leagă rod, când ți-ai pregătit sufletul pentru ea. Și pregătirea este o operă de fiecare clipă, – când pierzi

răbdarea, împrăștii tot ce-ai înșirat și iar trebuie s-o iei de la început. De aceea și vezi așa de puțini oameni fericiți... Atâți câți merită...

A, dacă nu ne-am iubi pe noi așa fără măsură, dacă n-am face atâta caz de persoana noastră și dacă ne-am dojeni de câte ori am mințit sau ne-am surprins asupra unei răutăți ori asupra unei fapte urâte, dacă, în sfârșit ne-am examina mai des și mai ales cu nepărtinire (lesne-i de zis), am ajunge să răzuim din partea aceea de prostie fudulă, de răutate și necinstire murdă, din care se îngrașă dobitocul

ce se lăfăiește în nobila noastră faptură. Se știe că durerea e un bun sfătuitor. Cine-i mai deschis la minte trage învățătură și din durerile altora.

Eu am mare încredere în voința ta. Rămâne să știi doar ce să vrei. Și văd c-ai început să știi asta. Doamne, ce bine-mi pare c-ai început să observi, să-ți faci singură mustrări și să-ți cauți singură drumul cel adevărat!

Așa, Mimilică dragă, ceartă-te de câte ori te simți egoistă, de câte ori te mușcă de inimă șarpele răutății, al invidiei sau al minciunii. Fii aspră cu tine, dreaptă cu prietenii și su-

flet larg cu cei răi. Fă-te mică, fă-te neînsemnată de câte ori deșertăciunea te îndeamnă să strigi: „Uitați-vă la mine!”. Dar mai ales aș vrea să scriu de-a dreptul în sufletul tău acestea: **Să nu faci nici o faptă, a cărei amintire te-ar putea face vreodată să roșești.** Nu e triumf pe lume, nici sprijin mai puternic, nici mulțumire mai deplină, ca o conștiință curată.

Păstrează scrisoarea aceasta. Când vei fi de 50 de ani ai s-o înțelegi mai bine. Să dea Dumnezeu s-o citești și atunci cu sufletul senin de azi.

Te îmbrățișează cu drag,
Al. Vlahuță

Colorați!

GHICITOARE

Un pescar pe catalige
în băltoace pescuiește,
fără undiță și plasă
prinde broaște,
prinde pește.

(DZIDQ)

(Lucia Borza)

TOP 10 jocuri ale copilăriei

S-a dus treaba asta cu jocurile. Copiii de azi sunt prea ocupați ca să mai iasă în fața blocului sau în uliță. Nici măcar nu prea își mai zâmbesc. Există emoticoane pentru așa ceva. Nu-și mai cer prietenia. Acum se numește „add” și se realizează printr-un click de mouse. Azi asistăm la generația copiilor fără vânătași. Acum au maxim bătăuturi la de-

trebuia sărită mereu. Restul erau cu „+” și „-”, alternativ. La + săreai cu două picioare și în rest, într-un picior.

4. Flori, fete și băieți! Aici aflai cine te place, puteai face declarații pe ocolite...

5. Pac – pac! Cu țevile de cornete!

6. V-ați ascunselea! În Bihor, la acest joc i se spune „tupu”. (Și la Miche-

7. 1, 2, 3 la perete stai! Unul cu fața la perete număra și tu veneai tare dar când striga „stai” rămâneai statuie!

8. Cazemata! Se făcea din zăpadă.

9. La mălăi! Era fotbalul la o singură poartă... Portarul apăra și pentru o echipă și pentru alta.

10. Capra și lapte gros! Voi ce jocuri vă amintiți?!

„Capra și lapte gros!”

gete... de la tastatura calculatorului.

Ce jucau pe vremuri (nici nu prea de mult) copiii? Iată un TOP 10:

1. Leapșa! Erau mai multe variante. Pe culori, pe țări etc. Spuneai culoarea și rămâneai nemișcat, astfel încât nu mai putea să te prindă. Te debloca un alt coleg.

2. Șotron! Îl jucau cu precădere fetele...

3. Paradis! Gen șotron cu 8 căsuțe din care a 7-a

„Tupu”

„Șotron!”

Din băncile facultății, la catedra școlii din Micherechi

– După examenul de bacalaureat am fost admisă la Facultatea Pedagogică din Sarvaș. Deși am început deja semestrul al doilea, această perioadă se deosebește mult de perioadele trecute. Cunoștințele acumulate pe parcursul acestor aproape trei ani au trebuit puse în practică.

În prima parte a lunii martie, trei studenți de la Catedra de limba română a Facultății Pedagogice „Tessedik Sámuel” din Sarvaș s-au aflat în practică pedagogică la școala generală din Micherechi. Studenții în anul trei, *Betina Gurzău, Marieta Ruja și Kitti Boca* au fost ajutați de învățătoarele din cursul inferior, unde au predat la clasele 1 și a 3-a. Despre primele experiențe am stat de vorbă cu cele trei studenți.

dat ore de maghiară în clasa a treia. Mi-a plăcut foarte mult, pentru că elevii au fost atenți și harnici. Este o meserie frumoasă. Sper

mă străduiesc să fiu o învățătoare bună, ne-a mărturisit Betina.

– În anul trei trebuie să facem două săptămâni de practică pedagogică. Și eu am predat în clasa a treia. M-am simțit bine în timpul orelor, fiindcă îmi place să mă ocup de cei mici. La prima întâlnire cu elevii am avut puțin emoții, care, cu timpul au dispărut. La început, ei au fost mai închiși, pentru că nu mă cunoșteau. Dar cunoscându-ne mai bine ne-am împrietenit, le-am explicat că și eu am fost eleva acestei școli, după care au conlucrat cu mare elan, fiindcă copiii de această vârstă sunt plini de ambiție și de energie. După terminarea studiilor aș dori să lucrez ca învățătoare, pentru că *Eva Martin Petrușan*, învățătoarea copiilor din clasa a treia, unde am predat, a fost un bun exemplu pentru mine, ne-a spus Marieta.

– Într-un interval de timp destul de lung, din 22 februarie până pe 5 martie am făcut practica pedagogică la școala din Micherechi. Anul acesta îmi continui studiile la Facultatea Pedagogică din Sarvaș, la fără frecvență. În practică am predat matematică, gimnastică, citire și scriere celor mai mici, adică copii-

ilor din clasa întâi, sub îndrumarea învățătoarei *Maria Martin*. Predarea am făcut-o în funcție de metoda învățată la facultate. Sigur că venind din băncile facultății, primele experiențe nu au fost chiar foarte bune, dar cu ajutorul învățătoarei am avut niște ore plăcute. Așa cred eu. M-am simțit foarte bine printre copii, am primit multe desene de la ei. Timpul petrecut între ei m-a făcut să iubesc această meserie și mai mult..., ne-a spus studenta Kitti Boca.

Ana Cioca

La catedră: Betina Gurzău

Până recent a fost suficient să ne pregătim pentru examene, acum a trebuit să ne pregătim în mod serios pentru orele pe care le-am predat. Învățătoarea *Ana Martin Ardelean* a fost destul de severă cu mine, ceea ce cu siguranță o să-mi fie de folos în viitor. Doamna Ardelean mi-a vorbit despre experiențele sale, acumulate în câmpul muncii mai mult de treizeci de ani. După predarea la școală, în fiecare după-masă mă pregăteam cu cea mai mare intensitate pentru ziua următoare, am ales subiectele pe care le-am rezolvat apoi la oră împreună cu copiii. Am pre-

să ajung să fiu învățătoare să le pot împărtăși micilor elevi cunoștințele mele. Sigur că fiind la început nu va fi ușor, dar o să

...Kitti Boca

...Marieta Ruja

Perle ale profesorilor

„Cine se simte prost să vină lângă mine!”

„Dacă v-ați tâmpit, notați pe ceva, că așa fac și eu!”

„Eu nu pot să-mi țin orele pentru că la voi e pauză în timpul orei mele.”

„Șterge tabla și las-o udă!”

„V-am jignit eu vreodată, tâmpitilor!”

La ora de geografie: „Lacul Roșu nu se numește Roșu pentru că e roșu, ci pentru că așa i se spune.”

„Ce te uiți la mine așa... tridimensional?”

„Vă dau un doiș de nu vă vedeți profa de latină!”

„Între ce ani a murit Eminescu?”
(profesoara de română)

Perle școlarești

„Și mam-mare scoase capul din săculeț...”

„Toma Alimos este încărcat de autorul popular cu multe complimente.”

„Eroul din balada populară trăiește în comunitate cu natura.”

„Primăvara ursul iese din brelog.”

„Portretul este prezentarea fizică a trăsăturilor morale ale unui personaj.”

„Imaginile auditive sunt alea care se aud atunci când citim poezia.”

Ghidul cetățeanului român la muncă în UE

Ministerul Afacerilor Externe din România a lansat, la 23 februarie, „Ghidul cetățeanului român care dorește să lucreze în spațiul Uniunii Europene”. Cu ocazia lansării, ministrul Afacerilor Externe **Teodor Baconschi** a declarat: „Aceste informații despre securitatea muncii îi vor ajuta pe toți cititorii ghidului să se pregătească bine înainte de a alege o țară, de a-și depune candidatura pentru o anumită poziție profesională, de a alege filierele cele mai corecte, de a rămâne în limitele legalității și de a-și atinge scopul cu mai mare ușurință.”

În comunicatul MAE se arată că „Ghidul cetățeanului român care dorește să lucreze în spațiul Uniunii

Europene” conține sfaturi utile pentru persoanele care doresc să lucreze în străinătate, precum și reglementări naționale ale fiecăruia dintre cele 26 de sta-

te comunitare în care ar putea lucra cetățenii români, privind condițiile specifice de acces al acestora

pe piața muncii. Materialul cuprinde informații referitoare la aspecte generale privind dreptul de muncă în statul respectiv, chestiuni legate de liberalizarea pieței de muncă, restricții ale pieței de muncă, informații referitoare la obținerea autorizației de muncă, datele de contact ale responsabililor pe probleme de muncă din cadrul ambasadelor României în statele UE, datele de contact ale autorităților locale cu competențe în domeniul muncii și securității sociale din țara respectivă, precum și cele mai importante reglementări în domeniu.

Lucrarea se află deja pe piață și poate fi comandată și de pe site-ul Editurii Niculescu. R.P.

Emisiuni interactive la radio

Redacția emisiunii radiofonice „O voce românească” vă invită să participați la realizarea emisiunilor printr-un joc interactiv. Vă lansăm zilnic o întrebare de cultură generală, la care așteptăm răspunsurile Dvs. în schimbul unui cadou, ce conține diverse obiecte cu sigla radioului (tricou, pix, portchei). Scopul este dublu: interacționarea cu as-

cultătorii și aprecierea într-o oarecare măsură a numărului de ascultători, respectiv a zonelor unde se recepționează postul MR4. Adresele la care ne puteți contacta sunt: 6720 Seghedin, str. Ștefania nr.7, nr. de tel. direct 62/554-802, nr. de tel. în timpul zilei: 62/554-832, nr. de robot: 62/554-803, adresa e-mail: roman@mr4.hu.

Cu mulțumiri: Redacția

.....
„A ști carte nu înseamnă a ști înțelepciune.” (Nicolae Iorga)
*
„Fiecare om pe care îl întâlnesc în drumul meu îmi este superior prin ceva. De aceea încerc să învăț câte ceva pe lângă fiecare.” (Sigmund Freud)
*
„Poate că definiția eroismului și a sfințeniei nu este decât aceasta: să faci imposibilul posibil.” (Nicolae Steinhardt)
.....

Concurs de fotografii despre Bichișciaba

Primăria orașului Bichișciaba și redacția Csabai Mérleg a publicat un concurs cu premii în bani. Concursul nu are o tematică aparte, singura condiție este ca fotografiile să prezinte viața reședinței bichișene prin evenimente cotidiene ale localnicilor sau prin sărbătorile acestora.

Pentru concurs se vor înscrie atât amatori, cât și profesioniști. Creațiile vor

fi evaluate de un juriu obiectiv. Concurenții vor înainta maxim trei fotografii de format jpg, cele care vor câștiga fiind apoi expuse în cadrul unei expoziții.

Termenul înaintării fotografiilor este **25 martie 2010**, iar deciziile asupra fotografiilor se vor lua în luna aprilie. Informații suplimentare găsiți la Redacția Csabai Mérleg, Bichișciaba, piața Szabadság nr. 1-3. R.P.

Concurs pentru tinerii maeștri ai artei populare pe 2010

Ministerul Învățământului și Culturii din Ungaria va decerna și în 2010 distincțiile „Tineri maeștri ai artei populare” pentru a încuraja activitatea de interpretare, științifică și creatoare de artă populară a tinerilor, precum și păstrarea tradițiilor naționale și ale naționalităților din Ungaria.

Candidații se pot înscrie în două categorii: interpretare și creație. În categoria interpretării intră muzica populară cu instrumente, cântece populare, dansuri populare, povești populare, iar la categoria creației vor candida olari, sculptori, producători de jucării pentru copii, fierari, artiști populari ai mobilelor, producători populari de bijuterii, blănari, arămari, și alți artiști populari.

Condițiile participării la concurs sunt: vârsta între 15-35 ani, depunerea unui CV de specialitate și întocmirea unei lucrări de cel

puțin 10 pagini. Instrumentiști, cântăreți și dansatori minorităților naționale și etnice din Ungaria se vor pregăti cu trei producții de câte 5 minute.

Dosarele de concurs vor fi înaintate până în **19 aprilie 2010**, la adresa Atelierului Metodologic de Artă Populară al Casei Tradițiilor din Budapesta, piața Corvin nr. 8. Dosarul va mai cuprinde și un formular de concurs care poate fi accesat de pe site-ul www.hagyományokhaza.hu, unde găsiți informații suplimentare legate de ambele categorii. Se oferă informații suplimentare și prin telefon, la numerele 06-1/225-6086 (muzică populară), 06-1/225-6053 (povești populare), 06-1/225-6065 (artizanat).

Distincțiile vor fi decernate candidaților merituosi, tinerilor meșteri ai artei populare la 20 august 2010.

R.P.

Fotodocumentar

Nuntă la Micherechi (Fotografie realizată de Gh. Dulău)

www.munkacsy.hu/nemzetiseg

COLECȚIA ROMÂNEASCĂ
A MUZEULUI ERKEL

Pe vremuri, după terminarea muncilor agricole, când lumea satelor intra într-o perioadă de repaus relativ, dar mai ales după Lăsatul Secului de Crăciun (15 noiembrie), începea sezonul șezătorilor, care ținea până primăvara când începea munca în grădină și la câmp. Șezătorile erau întâlniri comunitare cu caracter lucrativ, dar și distractiv, lumea satelor îmbinând în mod plăcut lucrul cu distracția. Erau locul în care se învățau deprinderi practice, dar se derulau și numeroase obiceiuri.

Șezătorile puteau fi organizate ad-hoc, în zilele lucrătoare, la una sau mai multe case, locul de desfășurare fiind anunțat din timp. Gospodina în casa căreia avea loc întrunirea se pregătea cu băutură și mâncare. Casa era dereticată și se pregăteau mai multe lavițe sau scaune necesare. Apoi se rosteau ghicitori, zicale, proverbe, se cânta sau se rosteau balade. În cadrul acestor instituționalizate, fetele erau integrate și consacrate în colectivitatea femeilor, începând să-și însușească deprinderi practice și spirituale.

În zilele noastre, aceste întâlniri au fost uitate de mult. Șezătorile au rămas să fie amintite doar în poveștile bunicilor, iar lucrul de mână care nu lipsea din casa nici unei gospodine, azi este un lucru destul de rar întâlnit. Însă la Cenadul Unguresc, localitatea cândva populată în majoritate de români se mai practică și azi această tradiție, de a se întâlni femeile la o

„În ceea ce tu faci, acolo e și sufletul”

Șezătoarea femeilor din Cenadul Unguresc

Șezătoare de acum

șezătoare. Această întâlnire nu este aceeași cu adunările din trecut, dar este totuși o șezătoare la care femeile se adună în mod organizat și fac lucru de mână. Nu se face la casa gospodinelor din Cenad, ci se întâlnesc la clubul românesc din localitate de mai mulți ani. Această întâlnire are loc în fiecare marți după-masa, din luna noiembrie și până primăvara. Adunarea acestor femei la șezătoare se datorează doamnei Magdalena Unc Turi, care a venit cu această inițiativă în urmă cu 10 ani.

– Când eu și sora mea Doina am fost fete, la noi la Cenad nu se mai adunau femeile la șezătoare, ci doar în familie făceam lucru de mână. Am avut parte să stau să cos alături de bunica și mama mea în serile de iarnă petrecute în jurul sobei. Mama mea a cusut, a croșetat „cipcă”,

bunica tot așa, și e normal ca văzându-le pe ele să îmi placă și mie și surorii mele să facem lucru de mână. Am cusut multă vreme pe etamină, am făcut broderie pe pânză, mai târziu am învățat și macrame și tot

pot realiza cu mâinile mele. Îmi place foarte mult, dar nu sunt foarte rapidă la lucru și un tablou îmi ia ceva timp. Am câteva lucrări, dar fiica mea Adriana mă întrece pentru că ea coase și mai fin și mai re-

ce e la modă. Acum, în timpul liber fac macrame și lucrez goblen. Goblenul a fost și în trecut la modă și este iar foarte căutat. Consider că tablourile lucrate sunt o mică artă pe care o

pede decât mine. Noi am fost învățate să apreciem aceste lucruri și tare am grijă de lucrurile pe care le-am moștenit de la mama și bunica mea. Dragostea aceasta pentru lucrurile moștenite de la ele și atracția pentru lucrul de mână le-am însușit așa că nici nu am observat, iar eu m-am străduit ca această dragoste să o dau mai departe.

– În urmă cu zece ani, la propunerea dumneavoastră a început o frumoasă tradiție aici la Cenad. În anotimpul rece, la clubul românilor vă adunați în șezătoare mai multe femei și faceți lucru de mână, povestiți, etc. Cum ați reușit să organizați aceste întâlniri și câte femei iau parte la aceste după-mese lucrătoare?

– E adevărat că ne întâlnim de zece ani la ace-

ste șezători. În fiecare an începem în luna noiembrie și ne adunăm în fiecare zi de marți, de la ora 14.00. Aceste întâlniri țin până în săptămâna Floriilor. În total suntem 15–16 femei din Cenadul Unguresc, majoritatea suntem pensionare, iar ce mă bucură este faptul că participă și câte o tânără, două. La șezătoare fiecare vine cu lucrul de mână personal, între timp mai povestim, cântăm, schimbăm rețete de bucate, etc. Foarte mult învățăm una de la alta. Câteva dintre pensionarele care participă la aceste după-mese sunt peste 70 de ani și în timpul șezătorilor ele povestesc lucruri interesante despre Cenad, despre oameni, despre port, despre viață, foarte multe. Așa că mă bucur că pot să mă ocup de aceste întâlniri. Primăvara, înainte de Florii ne despărțim pentru a ne pregăti de sărbători, după aceea fiecare are treabă în gospodăria ei, cu grădinăritul, etc. După aceea, toamna abia așteptăm să ne întâlnim din nou.

– Împreună cu aceste doamne îndemânaticе ați avut și o expoziție, de cusături și broderie, la ziua satului. Povestiți-ne despre asta, vă rog!

– În anul 2006 a fost organizată această expoziție la care nu numai noi cele de la șezătoare am expus, ci și alte femei din sat care au lucruri de mână deosebite, broderii, macrameuri, ș.a.m.d. Cele care au expus au fost mândre de reușita expoziției, iar eu am fost mândră de „femeile mele”.

– Ați amintit că dragostea față de frumos, moștenită de la mama și bunica, ați reușit să o transmiteți și copiilor dumneavoastră. Cum explicați acest lucru?

– Fiica mea este foarte îndemnatică. Coase fin și îi place să încerce cât mai multe. Coase și la mașina mea de cusut, face goblen și apreciază aceste lucruri. Ceea ce tu faci, satisfacția și bucuria pe care o ai când termini o față de masă, sau când înrămezi un goblen, nu se compară cu sentimentul pe care-l ai când cumperi o față de masă de la magazin. În ceea ce tu faci, acolo e și sufletul.

Anca Butar

Șezătoare pe vremuri (undeva în România)

DESCOPERĂ ROMÂNIA

Munții Retezat

Masivul Retezat văzut de pe Vârful Mare 2463 m. Cele mai înalte vârfuri care se văd, de la stânga la dreapta, sunt Păpușa, Peleaga și Retezat.

Localizat în partea vestică a României, Retezatul este cel mai vechi parc național din România, fiind declarat prin lege în anul 1935. Parcul are o suprafață de 38.047 ha, din care

de lacuri glaciare, printre care cel mai adânc (Zănoaga 29 m) și cel mai întins (Bucura 8.86 ha.), atrage an de an numeroși turiști, în special în sezonul de vară.

Cea mai mare pădure

ă centrul genetic european pentru Poa și Hieracium. Populații viabile de carnivore mari, incluzând urși bruni, lupi, pisici sălbatice, mistreți, căpriori și capre negre, populează zona, împreună cu un mare număr de carnivore mici, inclusiv 8 specii de muștelide.

Munții Retezat fac parte din Carpații Meridionali, grupa muntoasă Retezat-Godeanu. Se înalță între două depresiuni importante, Petroșani și Hațeg și între două râuri importante, Râul Mare, care îi delimitează la nord și est și Jiul de Vest, care îi delimitează la sud. Sunt înconjurați de Munții Țarcu la vest, Munții Godeanu, la sud-vest și Munții Vâlcău, la sud.

Partea cea mai importantă a masivului este alcătuită în principal din roci cristaline și se numește Retezatul Mare; partea sudică, cu relief dezvoltat și în mase mai importante de calcare, se numește Retezatul Mic. Ele se unesc în apropierea lacului Bucura.

De ce este Retezatul un loc special?

- fiindcă... are 80 de ochi albaștri – cele 80 de lacuri și tăuri în care se oglindește albastrul cerului;
- fiindcă... cel mai întins lac glaciare din România – lacul Bucura – se găsește în mijlocul Retezatului;
- fiindcă... și cel mai adânc lac glaciare din România – lacul Zănoaga – se găsește tot în Retezat;
- fiindcă... sunt peste 20 de vârfuri mai înalte de 2000 de metri;
- fiindcă... este locul care te provoacă să descifrezi misterul care învăluie vârful Gugu sau să deslușești de unde vine „aerul” straniu al Tăului dintre Brazi;
- fiindcă... e ciudat ca în același masiv să găsești un relief tipic glaciare, cu văi, lacuri și circuri glaciare, dar și calcare împânzite de chei, peșteri și avene;
- fiindcă... locul este izvorul multor legende și povești fascinante despre flăcăi viteji, domnițe suave, haiduci cu milă față de cei oropsiți, zmei înaripați și... dinozauri pitici.

1.800 ha au fost declarate ca arie strict protejată numită „Gemelele”.

Relieful predominant glaciare, adăpostind peste 80

naturală de amestec din Europa se află la altitudini joase în aria strict protejată.

Munții Retezat reprezintă

**Parcul Național Retezat
un colț de rai care
merită să fie protejat**

De ce merită să fie protejat?

- pentru că este un loc unde natura a avut mai puțin de suferit din cauza intervenției oamenilor;
- pentru că aici pot fi găsite 1190 de specii de plante – peste o treime de speciile de plante din România;
- pentru că aici există 90 de specii de plante endemice, care nu mai pot fi văzute nicăieri;
- pentru că multe plante rare sau aflate în pericol, încă mai pot fi admirate în Retezat;
- pentru că animalele își găsesc casă bună în pădurile și jnepenișurile muntelui;
- pentru că există un echilibru între carnivore și ierbivore, astfel încât în Retezat pot fi văzuți urși, lupi și râși dar și capre negre, cerbi, căprioare, mistreți, iepuri și multe alte viețuitoare;
- pentru că 185 de specii de păsări trăiesc în Retezat;
- și pentru că... trebuie ca și urmașii noștri să poată vedea toate acestea.

Europeanul Anului 2010 este o româncă

Hunedoreanca Iana Matei, stabilită în Australia, a ajutat 420 de tinere să se reintegreze în societate, după ce au fost recuperate de la traficanți de persoane, în acest sens femeia înființându-și un ONG cu 11 ani în urmă „dintr-o furie față de infrac-

Pentru prima dată în cei 15 ani de tradiție a acordării distincției „Europeanul Anului 2010”, anul acesta premiul îi este acordat unui român. Juriul format din cei 19 editori europeni ai revistei Reader's Digest a desemnat-o pe Iana Matei drept „Europeanul Anului” pentru lupta sa neobosită împotriva prostituției ju-

venile. cepem de la prevenire”, a spus Iana Matei, în cadrul ceremoniei de premiere Reader's Digest. Ea a înființat ONG-ul Reaching Out

eficiente de combatere a traficului de persoane și că pedepsele pentru astfel de infractori trebuie mărite. „Nu e normal ca un traficant de persoane să fie condamnat la mai puțini ani de închisoare decât un traficant de droguri. Nu vreau pedepse de 20 de ani pentru un traficant de droguri și de șapte sau 12 ani pentru un traficant de carne vie. Pentru cei din urmă vreau pedepse de 70, de 100 de ani. Dacă se măresc pedepsele, se vor gândi de două ori înainte să vândă oameni. (...) Vreau să-i închidem și să aruncăm cheia”, a mai spus Matei.

Iana Matei a precizat că este de părere că societatea nu trebuie să aștepte ca

autoritățile și Guvernul să ia măsuri. Ea a amintit că România a fost prima țară cu legislație antitrafic, prin Legea 678/2001, că există un cadru legislativ bun, dar că implementarea lasă de dorit. Aceasta a mai spus că implementarea ineficientă a legislației și durata mare de soluționare a dosarelor penale pun autoritățile „cu un pas în urma traficantilor”. Ea a explicat că atunci când se începe un dosar penal este nevoie de declarația unei victime, însă până aceasta este obținută traficanții își schimbă modul de operare. Totodată, ea a exemplificat că o nouă metodă de recrutare a traficantilor este luarea unor fete cu afecțiuni psihice, pentru că

acestea nu pot deveni martori dacă sunt recuperate de autorități.

„Am ajuns să știu totul despre rețelele de traficanți, știu cum gândesc, cum operează. Acești oameni sunt atât de aroganți și de proști, au impresia că scot banul și pot face orice. Pentru ei, femeile sunt niște instrumente”, a mai arătat Iana Matei.

Matei a relatat că, în decurs de 11 ani, a ajutat 420 de tinere să se reintegreze în societate, după ce au fost recuperate de la traficanți de persoane. Dintre acestea 84 la sută țin legătura în mod constant cu reprezentanții ONG-ului.

Iana Matei a primit, pe lângă distincția de „Europeanul Anului 2010”, suma de 5.000 de dolari din partea Reader's Digest, pentru a investi în organizația pe care o conduce.

tori și față de societatea care nu se implică pentru salvarea victimelor”.

Iana Matei (50 de ani), din Orăștie, județul Hunedoara, s-a stabilit în Australia în 1990, revenind în România opt ani mai târziu. În 1999, ea a înființat organizația non-guvernamentală Reaching Out, în urma unor proiecte desfășurate în Australia, referitoare la ajutorarea copiilor străzii, informează Mediafax.

„Când am venit în România am găsit altă situație, problema copiilor străzii de aici e total diferită de ceea ce se întâmplă în Australia. Aici a trebuit să ne dăm un pas înapoi, să în-

după ce aflase, în Pitești, de cazul unor copii vânduți traficantilor de carne vie. Matei a afirmat că nu a fondat organizația din curaj, ci dintr-o furie față de infractori și față de societatea care nu se implică pentru salvarea victimelor. „Nu e curaj, e furie. Nu mi se pare corect să responsabilizăm victima, să suporte apelative și acuzații din partea tuturor. Noi ne așteptăm ca aceste fete să fie bătaioase, să înfrunte traficanții. Nu e treaba lor să lupte singure cu infractorii, e treaba tuturor”, a susținut Iana Matei.

Românca a mai afirmat că autoritățile române trebuie să inițieze politici mai

O cafea...

NIMICITE A RĂSNI CAFEAUA	M	STAVILAR A LECTURA	D	SEZON CU CANICULA FURAJ	V
M					
CERT RESTUL LA CAFEA					
Z			SUNET DE TROMPETA COADA DE PĂUN !		
PIFTIE CAPORAL IN ARMATA	R	SELECTII MOBILE IN DORMITOR	T	CERNE NISIPUL INIMA DE MAMA !	CLAI DE FAN
C				CAFEA SOLUBILA ORE	
SPUMA CAFELEI CORNUTE IN CIREADA					IN PUTINA ! INTRARI- IESIRI
V			LINIE DE DESEN TEHNIC GRI		CORNEL CHIRIAC
O CAFEA LA NISIP ACCES NERVOS					
F			ELEGANT JOACA PE SCENA		RIGLA SCOLARA
IN FRIG ! SIMBOL FEMININ		SUROGAT DE CAFEA IN PLEN !			A SE INVARTI
	OPERATII PE SANTIER BIDIVII				
V	VASE MICI CU CAFEA IN CUPLE !			IN ROND ! SANDU HEREA	
		IONEL DANCEA		A AVEA UN RASPUNS	
LICHIDUL VIETII SLUJBA LA ORTODOCSI		T		G	

Dezlegarea integramei „Actori români” din numărul anterior

C M C
 MORARU
 RAGET
 DINICA
 DATT A U
 CAVORDACHEN
 AIONOION
 TONAOION
 BELIGAN I
 SICVEETC
 SALAMAREL
 ANARSINEL
 UZIINTAI
 DIACONU B F
 TRCASCAT

Chitighaz-Újkígyós 2-2 (1-0)

Din elanul chitighăzenilor a rezultat doar un egal

În prima repriză gazdele au început jocul tare bine, în majoritatea timpului ei au posedat balonul și au avut și câteva ocazii.

În minutul 15, *Iosif Pop* a avut o mare șansă, din extrema dreaptă a primit o pasă la 14 metri de unde a șutat cu mare forță spre poarta adversarilor, dar portarul *Pataki L.* a apărut cu mare robinzonadă.

M. 34: *Ioan Ardelean* a marcat primul gol al echipei din acest sezon (1-0).

M. 40: *Robert Marc* a executat o lovitură liberă, pe care doar cu greu a reușit să o apere portarul.

Și repriza a doua a început cu atacurile chitighăzenilor, oaspeții nu de multe ori au ajuns în fața porții gazdelor.

M. 57: *Mihók* a centrat balonul în fața porții executând un corner din partea dreaptă, *Gyulai Ferenc* cu capul a marcat al doilea gol (2-0).

M. 60: Șutul lui *Balázs György* de la 17 m a lovit

bara, așa a părăsit terenul de joc balonul.

După al doilea gol, gazdele au mai avut încă câteva șanse mai mici, dar nu s-au folosit de ele. Probabil, jucătorii au fost mulțumiți cu rezultatul și poate au și obosit.

În ultimele 15 minute, oaspeții au marcat două goluri și au avut și o grămadă de ocazii.

M. 75: *Juhász Patrik* a marcat pentru oaspeți (2-1).

M. 82: *Dunai Zoltán* a marcat al doilea gol pentru oaspeți (2-2).

În ultimele minute, gazdele s-au speriat că pot pierde derbiul, care de fapt a fost destul de posibil.

Mihai Miculaș (antrenorul Chitighazului):

– Nu pricep ce s-a întâmplat cu băieții!? Am avut în mână meciul cu cele trei puncte și în ultimele minute a trebuit să ne mulțumim cu un punct. Trebuie să fac ordine în capul lor. Altfel nu acestea vor fi ultimele puncte pierdute.

Szegedi Ferenc (antrenorul oaspeților):

– Meciul de azi pentru noi este egal cu o victorie.

Ioan Ardelean („Mazsi”):

– M-am născut la Jula, pe 26 ianuarie 1969. Am trăit în Orașul Mic Românesc din Jula, dar nu vorbesc românește. De la colegi și coechipieri am învățat câteva expresii ca: adă, bună ziua, în spate, bine etc. Totdeauna m-am înțeles bine și cu coechipierii de origine română. Când am fost de 16 ani, am început să joc fotbal la Vareu (Gyulavári), unde am jucat un sezon apoi am venit la Jula (GySE) și de aici începuse cariera mea de fotbalist. Și în armată am jucat fotbal. Apoi m-am transferat la Ciaba (Békéscsaba Előre Spartacus), unde am petrecut

foarte frumoși ani. Aici am devenit cu adevărat fotbalist, când am jucat în divizia NB.I. între cei mai renumiți jucători ai campionatelor maghiare.

– Ai jucat în numeroase echipe. La care ți-a plăcut mai mult?

– La fiecare echipă am avut ceva motiv pentru ce să-mi placă să joc acolo, dar niciodată nu au fost banii printre motive. Ori am avut acolo prieteni, ori a fost tare bună echipa, ori am avut posibilitatea să particip la cupa internațională. Cred că la majoritatea echipelor am lăsat o impresie bună: la Jula și Ciaba goluri nenumărate, la Győr cu golul meu am câștigat campionatul, la Budapești Honvéd cu golul meu care l-am marcat în ultimele clipe am cucerit

Cupa Maghiară. Cu UTE am obținut premiul de Cel mai bun Jucător al Campionatului. Am mai jucat încă la Sopron, Videoton, Szombathelyi Haladás, Dunajská Streda (în Slovacia), timp de 8 ani în Austria, în diviziile III-V. În 2003 m-am întors acasă și am jucat la Jula Termal, la Bichiș, și acum la Chitighaz. Acesta este al doilea sezon. Am jucat în vacanța de iarnă și joc și actualmente în sală. Cu echipa nu am făcut antrenamente, fiindcă am avut un mic accident la piciorul drept.

– Ce părere ai despre derbiul de azi?

– În prima repriză încă am avut forță în atacuri, dar cum a trecut timpul mereu a dispărut. Colegii au jucat fără nici o idee, au jucat cum au reușit. Așa nu se poate câștiga un meci. De săptămâna viitoare o să mă ocup de ei, o să învățăm câteva figuri și tehnici noi.

– Dacă o să vă lăsați de fotbalul activ, o să ne întâlnim pe banca tehnică?

– Nu cred, în Ungaria nu merită să te ocupi cu antrenarea fotbaliștilor. Am o mică firmă, o să mă ocup de ea, de familie și când am posibilitatea o să joc fotbal cu prietenii și cu foștii coechipieri.

MIC

Rezultate:

NB.III.

Soroksár-Bătania I.	1-1
Szolnok-Várfürdő Jula TFC	1-0
Kemecse-Leta SC 97 I.	1-4

Județ I.

Micherechi-Körösladány (Meciul a fost amânat)	
Crâstor-Csabacsúd (Meciul a fost amânat pe data de 2 mai, duminică)	
Șercad-Mediaș	1-1

Județ II.

Chitighaz-Újkígyós	2-2
Köröstarcsa-Ciorvaș (Meciul a fost amânat)	

Județ III.

Tarhos-Aletea	3-2
Leucușhaz-Gerla	3-3
Bătania II. -Pusztaföldvár	4-0

Următoarele meciuri de fotbal:

- 13 martie 2010, sâmbătă, ora 14.30: Léta-Tuzsér, Vészlő-Micherechi, Mezőhegyes-Crâstor, Ciorvaș-Chitighaz, Medgyesegyháza-Füzesgyarmat, Doboz-Șercad, Okány-Bătania II., Kunágota-Leucușhaz, Komád-Săcal, Nagyrábé-Jaca
- 13 martie 2010, sâmbătă, ora 15.00: Bătania-Szolnok
- 14 martie 2010, duminică, ora 14.30: Leta II.-Hajdúnánás, Aletea-Gádos, Pocei-Esztár

TVR 1

Luni 15 martie

6.00 Telegiurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Tezaur folcloric (R) 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Știri sport? 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Între bine și rău 21.10 Serial. Nebunii de pe Madison Avenue.

Marti 16 martie

6.10 Telegiurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Vedeta familie (R) 11.15 Spune-mi ce te doare 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 13.45 Pur și simplu delicios 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Atunci și acum 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.40 Fotbal: Chelsea–Internazionale Milano.

**Irina Reisler prezintă
„Spune-mi ce te doare”**

Miercuri 17 martie

6.00 Telegiurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Fotbal UEFA (R) 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Generația contra 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.40 Fotbal: FC Barcelona–VfB Stuttgart.

Joi 18 martie

6.00 Telegiurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Fotbal UEFA 11.00 Destinația România 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Interes general 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Arena publică 21.25 Ochiul magic 22.00 Serial. Dr. House.

Vineri 19 martie

6.00 Telegiurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 11.15 Ochiul magic (R) 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 M.A.I. aproape de tine 16.00 Leomania 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Odată-n viață 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații.

Sâmbătă 20 martie

6.00 Pro patria 6.25 Cântecul amintirii...amintirile cântecului (R) 7.25 Spectacolul lumii 8.00 Desene animate 9.00 Arca lui Noe 9.55 Serial. Hannah Montana 11.00 Vedeta familiei 12.00 Europa ne privește 13.00 Telegiurnal 13.20 Ne vedem la TVR 15.50 Destinația România 16.30 Teleenciclopedia 17.30 Tezaur folcloric 19.00 Telegiurnal 20.10 Teledon "Europa Liberă, AICI!" 22.00 Serial. Familia Simpson 23.10 Film. 100 de puști.

Duminică 21 martie

6.10 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.00 Spune-mi ce te doare 9.40 Ca la carte 10.30 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Telegiurnal 13.20 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 14.20 Film. Copiii patriei 16.00 Supermarket de divertisment 17.00 Telegiurnal 17.10 Supermarket de divertisment 19.00 Telegiurnal 20.10 Gala Premiilor Musicale Radio România Actualități 22.00 Garatant 100% 23.00 Serial. Agenția PSYCH.

TVR 2

Luni 15 martie

6.00 Serial. Centrul de frumusețe 7.10 Film. Prima iubire a lui Booky 9.00 Telegiurnal 9.15 Serial. Berlin, Berlin 11.00 Telegiurnal 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Centrul de frumusețe 16.00 Serial. Elisa 17.10 Serial. Berlin, Berlin 17.40 Serial. Miracole 18.10 Film. Lovitură de maestru 20.00 Bugetul meu 20.30 Lumea de aproape 21.00 Ora de știri 22.30 Serial. În umbra legii.

Marti 16 martie

6.00 Serial. Centrul de frumusețe (R) 7.10 Film. Lovitură de maestru 9.00 Telegiurnal 9.15 Serial. Berlin, Berlin 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Centrul de frumusețe 16.00 Serial. Elisa 17.15 Serial. Berlin, Berlin (R) 17.45 Baschet: România–World 20.00 D'ale lu' Mitică 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Totul pentru dragoste.

Miercuri 17 martie

6.00 Serial. Centrul de frumusețe (R) Videoterapia (R) 9.00 Telegiurnal 9.15 Atlas (R) 9.45 Întâlnire pe 2. 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Centrul de frumusețe (R) 16.00 Serial. Elisa 17.00 Fotbal 17.50 Serial. Miracole 18.15 Film. Îndemnul inimii 20.00 Motocicliști pofticioși: din nou la drum. Documentar 20.30 Bazar (R) 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Minciuni.

Joi 18 martie

6.00 Serial. Centrul de frumusețe (R) 7.10 Film. Îndemnul inimii (R) 9.00 Telegiurnal 9.15 Motocicliștii pofticioși: din nou la drum (R) Documentar 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Centrul de frumusețe 16.00 Serial. Elisa 17.00 Fotbal 17.50 Serial. Miracole 18.25 Film. Gustul muzicii 20.00 Imaginea succesului 20.30 Dincolo de hartă 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Facerea de bine.

Vineri 19 martie

6.00 Serial. Centrul de frumusețe (R) 7.10 Film. Gustul muzicii (R) 9.00 Telegiurnal 9.15 Bazar (R) 9.45 Întâlnire pe 2. 11.00 Telegiurnal 11.45 Doi care doiesc (R) 12.15 Zestrea românilor (R) 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Centrul de frumusețe 16.15 Poate nu știi 16.30 Baschet 18.30 Șansă și neșansă 19.30 Pescar hoinar 20.00 Vrajitoriiile lui Jamie Oliver 20.30 Lex et Honor 21.00 Ora de știri 22.00 Lupta pentru viață.

Sâmbătă 20 martie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.30 Liber pe contrasens 10.00 Bugetul meu (R) 10.30 Între cer și pământ 11.00 Serial. Piatra magică 12.35 Atenție, se cântă! 14.00 Natură și aventură 14.30 Zestrea românilor 15.30 Imaginea succesului 16.00 Rugby 18.30 Jurnal demodă 19.30 Serial. M-am săturat! 20.00 Serial. Doctor Who 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Baroana Di Carini.

**Alexandru Tomescu la emisiunea
„Zestrea românilor”**

Duminică 21 martie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 Natură și aventură 7.30 Dincolo de hartă (R) 8.00 Motomagia 9.00 Ferma 10.30 Pescar hoinar (R) 11.00 Serial. Piatra magică 12.35 H...ora prichindeilor 12.35 Film. Lumea văzută de Booky 14.10 Învingătorii 15.00 Atlas 16.00 Muzică și muzichie 17.10 Serial. Cronicile frumoasei luptătoare 19.30 Serial. M-am săturat 20.00 Serial. Eureka 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Călugărițe pe fugă.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

15 MARTIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

16 MARTIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

17 MARTIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

18 MARTIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

19 MARTIE, VINERI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

20 MARTIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

21 MARTIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe unele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 17 martie 2010 (m1 ora 14.00)
Reluare: vineri, 19 martie 2010 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Săptămâna viitoare vă așteptăm cu un reportaj realizat la Ziua Ortodoxiei din Ungaria, organizată în luna februarie, la Budapesta. Apoi vă invităm să cunoașteți povestea unui tânăr greco-catolic care abia în adolescență și-a descoperit rădăcinile românești și pe cele ortodoxe.

Realizator: Ștefan Crâsta

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior și îndeplinește și funcția de Centru Cultural Românesc pentru comunitatea românească din Ungaria.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgyula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

De vânzare casă familială în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,9 milioane Ft. Contact: 00-36-1/786-3698.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

Apariția săptămânalului „Foia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

În sala festivă a Centrului Cultural Românesc din Jula sâmbătă a avut loc cel de-al 8-lea bal de binefacere organizat în sprijinul Fundației „Pro discipulis – Pentru elevii noștri”. Balul din 6 martie a oferit o posibilitate tuturor celor interesați în a susține școala generală și liceul „N. Bălcescu” din Jula.

Balul de binefacere al școlii din Jula a ajuns la cea de-a opta ediție, care conform directoarei *dr. Maria Gurzău Czeglédi* a devenit o întrunire tradițională cu mai multe sensuri, simboluri. În deschidere, directoarea a accentuat esența întrunirii,

și anume: binefacerea. „Cu siguranță este adevărată sentința că este o enormă bucurie să primești, dar e și mai mare bucurie să dăruiești”, a spus Maria Gurzău, subliniind că în cadrul balului se oferă binefăcătorilor un program cultural-folcloric

alcătuit din cântece, dansuri și scenete teatrale, interpretate de tineretul instituției. „La această întrunire vin elevi vechi și noi, se întâlnesc părinți, copii, elevi și profesori, serata constituind un prilej de distracție pentru noi toți. Iar datorită faptului că se organizează în primele zile ale lunii martie, credem că este și o petrecere de vestire a primăverii, a anotimpului renașterii”, a atras atenția participanților directoarea școlii.

La rândul său, președinta Fundației „Pro Discipulis”, *Ana Rocsin Nagy*, a vorbit despre legăturile sale de 40 de ani cu instituția, deoarece atât ea, cât și copiii ei au absolvit școala românească. „Eu consider că toți cei care suntem astăzi aici am venit să oferim copiilor noștri amintiri deosebite, pe care

le avem și noi în urma anilor de studiu petrecuți în această instituție.”

În programul cultural-folcloric, Corul școlii a prezentat două cântece dedicate dragostei și bucuriei, apartenenței la o familie comună, dirijor fiind profesoara *Aneta Gyarmati*, după care Teatrul Român de Amatori a interpretat secvențe din piesa „Două loturi” de Ion Luca Caragiale. În continuare, elevul *Attila Türkösi* din clasa a 6-a a cântat la chitară, iar *Bence Temesvári* din clasa a 2-a a imitat în mod autentic dan-

surile lui Michael Jackson. Publicul a fost invitat apoi la o călătorie imaginară într-o lume tradițională, la o nuntă din trecut cu orații de nuntă, cu chiuituri și dansuri, coregraful scenei fiind profesorul *Tiberiu Rocsin*. La finalul programului cultural a evoluat echipa de dansuri populare a Centrului de Documentare și Informare al AȚRU.

Dansurile populare și muzica de petrecere au dat tonul balului, care au făcut ca participanții – cu mic, cu mare – să se distreze până-n zori.

Rita Pățaș

FOAIA
românească
12 martie 2010
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Pățaș, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: **5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95.** Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2010: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți.